AKTIVNOST	Podlage za RRP JV Slovenije 2028-2034 - delavnica s ključnimi deležniki
DATUM	21. 10. 2026 (1. delavnica)
KRAJ IN ČAS	Razvojni center Novo mesto, Podbreznik 15, Novo mesto, 9:00 do 12:45

Udeleženci

Mateja Jazbec, Razvojni center Novo mesto

Vesna Maksimović, Razvojni center Novo mesto

Tina Štefanič, Razvojni center Novo mesto – Lokalna akcijska skupina Dolenjska in Bela krajina

Simon Kovačič, Razvojni center Novo mesto

Simon Jeraj, Razvojni center Novo mesto

Tatjana Malnarič, Razvojni center Novo mesto

Vesna Čolič, Razvojni center Novo mesto

Marko Vukobrat, Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje

Tina Cigler, Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto

Mateja Rožič, Občina Dolenjske Toplice

dr. Iva Konda, Občina Semič

Tatjana Muhič, Zavod RS za zaposlovanje Območna služba Novo mesto

mag. Anita Jamšek, Občina Črnomelj

Elvira Žagar, Občina Mirna

mag. Claudia Jerina Mestnik, Občina Škocjan

Ivanka Kraljić, Občina Šentjernej

Lidija Plut, Občina Straža

Boštjan Pucelj, Novo mesto

Rok Petančič, Občina Škocjan

Severin Stepan, Občina Metlika

Namen

Namen delavnice je bil vključiti regionalne deležnike v začetno fazo priprave RRP JV Slovenija 2028–2034 ter skupaj prepoznati ključne razvojne prednosti, potrebe in izzive regije. Udeleženci so na 1. delavnici oblikovali prve elemente vizije, jih povezali v okvirna strateška razvojna področja, kot izhodišče za naslednjo delavnico za oblikovanje strateških usmeritev, razvojnih ciljev, aktivnosti.

Srečanje je moderirala/facilitirala v delavničnem delu zunanja izvajalka, mag. Margareta Guček Zakošek.

Osrednji namen 1. delavnice je bil skozi moderiran proces:

- Opredeliti ključne razvojne pomanjkljivosti, prednosti in potenciali regije; (SW)
- Opredeliti najpomembnejše zunanje priložnosti in nevarnosti (OT);
- Določiti ključne razvojne vrzeli/izzive in potrebe
- Zbrati nabor ključnih elementov vizije JV Slovenije 2034;
- Iz zbranih elementov delovni predlog 5–7 KLJUČNIH strateških razvojnih področij, v skladu s prednostnimi (tematskimi) področji strategije regionalnega razvoj.

Predlagani proces RRP:

Struktura RRP

- Predstavitev regije
- Opredelitev in analiza ključnih razvojnih izzivov in prednosti
- Vizija
- Opredelitev strateških usmeritev
- Opredelitev razvojne specializacije
- Opredelitev ključnih področij
- Določitev razvojnih ciljev in kazalnikov
- Vrednotenje
- Vključevanje deležnikov
- Administrativna usposobljenost
- Območni razvojni program

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA LOKALNO SAMOUPRAVO, KOHEZIJO IN REGIONALNI RAZVOJ

Pričakovanja udeležencev od procesa in delavnice:

V uvodnem krogu so udeleženci izrazili svoja pričakovanja glede priprave RCPS, po omizjih.

Udeleženci so od procesa priprave RRP pričakovali predvsem:

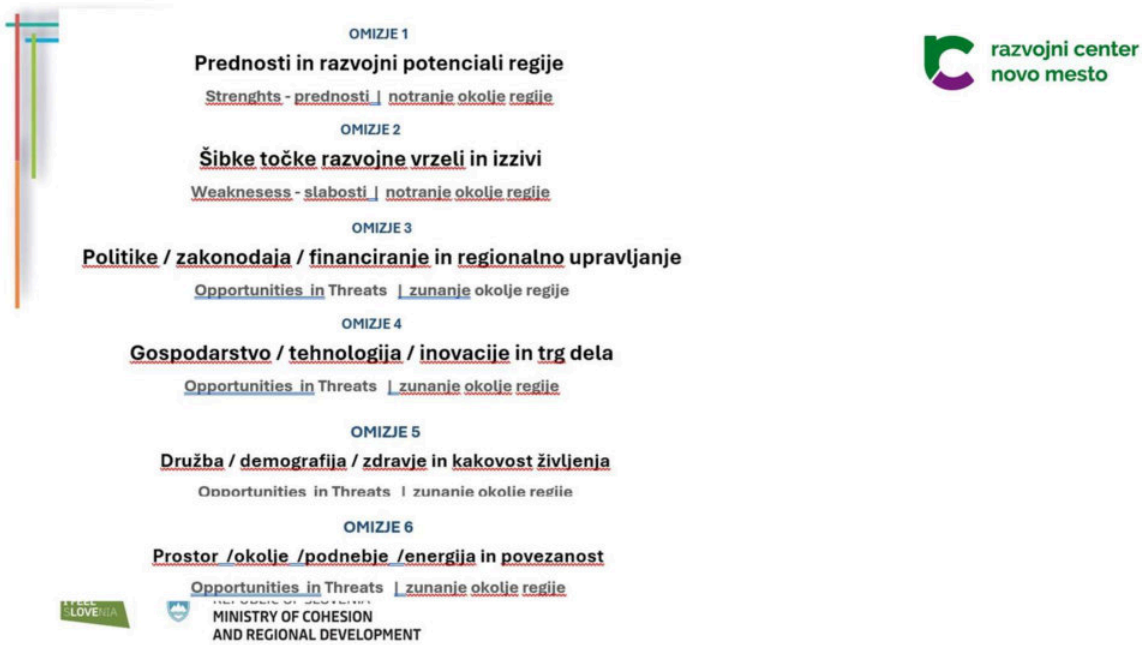
- oblikovanje **skupne rdeče niti in enotne smeri razvoja JV Slovenije**;
- jasno opredelitev **dejanskih potreb regije** in skupnih regijskih prioritet;
- določitev **ključnih razvojnih ciljev po posameznih področjih**;
- konstruktivno sodelovanje ter vključevanje različnih deležnikov in vsebinskih področij;
- možnost, da se slišijo različni pogledi in da potrebe izhajajo iz regije po načelu **»od spodaj navzgor«**;
- povezovanje znanja, izkušenj in človeškega potenciala v regiji;
- odprt prostor za izmenjavo ter razvoj novih zamisli.

Proces naj izhaja iz dejanskih potreb regije in pristopa »od spodaj navzgor« ter te potrebe prevede v jasne razvojne prioritete in ključne cilje po posameznih področjih. Pomembno pričakovanje predstavlja tudi boljše povezovanje znanja, izkušenj in človeškega potenciala v regiji.

SWOT analiza (Prednosti Slabosti Priložnosti Nevarnosti)

Skupine:

Omizje 1 – Prednosti in razvojni potenciali regije (rezultati)

Prednosti

- močno gospodarstvo;
- dobri življenjski pogoji:
  - ✓ možnosti zaposlitve,
  - ✓ zelena regija;
- razvita izobraževalna infrastruktura:
  - ✓ univerza in srednje šole,
  - ✓ osnovne šole,
  - ✓ vrtci;
- raziskovalna infrastruktura:
  - ✓ inštituti,
  - ✓ raziskovalne skupine;
- naravne danosti:
  - ✓ turizem,
  - ✓ kmetijstvo,
  - ✓ naravne dobrine – voda;
- ugodna demografska struktura – boljša kot v drugih regijah;
- močno prostovoljstvo:
  - ✓ društva,
  - ✓ gasilci,
  - ✓ lovci,
  - ✓ kmečke žene;
- kultura:
  - ✓ dogodki,
  - ✓ prireditve.

Razvojni potenciali

- možnosti za zaposlovanje mladih iz regije;
- delovna mesta z visoko dodano vrednostjo;
- izkoristiti in izboljšati obstoječi stavbni potencial;
- vključevanje v vseživljenjsko učenje za dvig znanja in kompetenc;
- razvoj butičnega turizma.

Omizje 2: Šibke točke, razvojne vrzeli in izzivi regije (rezultati)

- dolgotrajni postopki spreminjanja namembnosti zemljišč za gradnjo;
- pomanjkanje stanovanj;
- visoke obremenitve oziroma davki, povezani z zemljišči;
- neupoštevanje prostorskih aktov in črne gradnje;
- izobraževalne ustanove oziroma fakultete ne zagotavljajo programov za vse kadrovske potrebe regije;
- pomanjkljive železniške in cestne povezave;
- slaba izkoriščenost kmetijskih površin.

Opomba

Na plakatu je tudi listič »Določitev ključnih ciljev po področjih«, ki po vsebini sodi med pričakovanja od procesa in ne med šibke točke regije.

Omizje 4: Gospodarstvo, tehnologija, inovacije in trg dela (rezultati)

Priložnosti

- umetna inteligenca (AI);
- priliv mladih kadrov;
- univerza in inštituti ter njihovo povezovanje s proizvodnjo, izobraževanjem in raziskavami in razvojem;
- povezovanje in sodelovanje z gospodarstvom;
- farmacevtsko-biofarmacevtska veriga;
- delo od doma;

- pametna proizvodnja: procesi, robotizacija in industrija;
- trajnostna gradnja in krožni materiali.

Nevarnosti

- umetna inteligenca (AI);
- izguba obrtnih poklicev;
- beg možganov oziroma odhajanje izobraženih kadrov;
- preveč specializirana znanja;
- velika odvisnost gospodarstva od velikih podjetij;
- hitro spreminjajoče se razmere na trgu.

Omizje 5 – Družba, demografija, zdravje in kakovost življenja (rezultati)

Vpliv družbenih in demografskih sprememb

Staranje prebivalstva

- pomanjkanje delovne sile;
- nujna sprememba javnih storitev (domovi, zdravstvo, bančništvo …) in njihove dostopnosti;
- ustvarjanje skupnosti mladih in starejših.

Vključevanje in priseljevanje

- integracija v okolje na odprtih, dostopnih točkah;
- opolnomočenje vseh vključenih skupin v procesu;
- vključevanje ranljivih skupin.

Razvoj in uporaba umetne inteligence

- postaviti meje oziroma omejitve.

Kakovost življenja

- izboljšanje pogojev za druženje in izvajanje dejavnosti (šport, kultura …);
- dostopnost stanovanj;
- zadnja alineja je na fotografiji odrezana – vidi se začetek: »izobraževanje in vseživljenjsko učenje, usposabljanje in izobraževanje kadrov.

Omizje 6: Prostor, okolje, podnebje, energija in povezanost (rezultati)

Nevarnosti

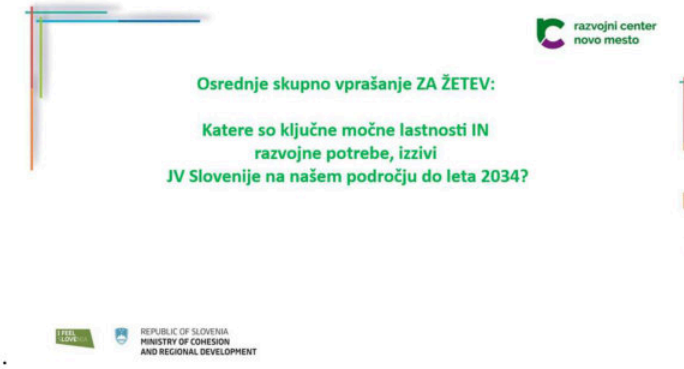
- podnebne spremembe:
  - ✓ daljša sušna obdobja,
  - ✓ neurja,
  - ✓ požari,
  - ✓ poplave;
- nevzdrževanje javne prometne infrastrukture;
- upadanje samooskrbe;
- neustrezno upravljanje z naravnimi viri in okoljem.

Priložnosti

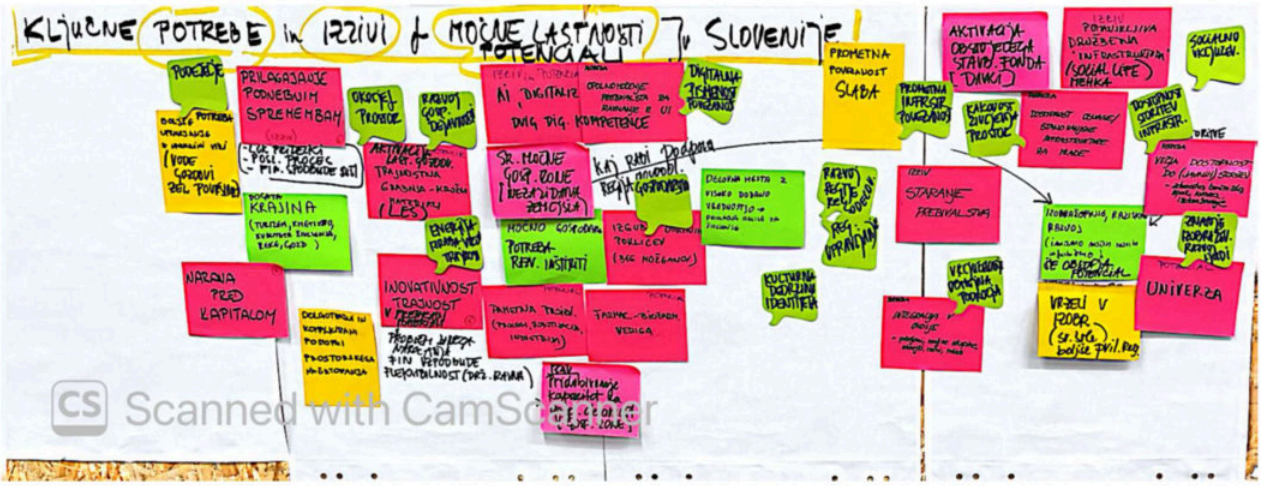
- inovacije podjetij, zagonskih podjetij, kmetij in drugih akterjev za prilagajanje podnebnim spremembam;
- vzpostavitev ustreznega modela financiranja javne prometne infrastrukture;
- krajšanje dobavnih verig:
  - sprememba modela javnega naročanja,
  - spodbude za porabnike in pridelovalce;

- spodbujanje zavedanja, da ima **narava prednost pred kapitalom**.

Povzetek ključnih izzivov in potreb ter prednosti regije

Vprašanje omizjem:

Katere so ključne močne lastnosti in razvojne potrebe oziroma izzivi JV Slovenije na našem področju do leta 2034?

Prepis elementov:

Podeželje

🟧 »Potreba: boljše upravljanje z naravnimi viri (vode, gozdovi, zelene površine).«

Okolje in prostor

💗 »Prilagajanje podnebnim spremembam (izziv).«

Dopisano pod listkom:

- »lok. pridelki«;
- »posl. proces«;
- »prim. spodbude sist.«

🟩 »Bogata krajina (turizem, kmetijstvo, kvaliteta življenja, reke, gozd).«

💗 »Narava pred kapitalom.«

🟧 »Dolgotrajni in kompliciran postopki prostorskega načrtovanja.«

Razvoj gospodarskih dejavnosti

💗 »Aktivacija obstoječega stavbnega fonda + trajnostna gradnja – krožni materiali (les).«

Energija, podnebje, voda in trajnost

💗 »Inovativnost, trajnost v predelovalni industriji.«

Pod listkom je še dopis o:

- problemu javnega naročanja;
- potrebi po večji fleksibilnosti na državni ravni.

Digitalizacija, digitalna pismenost in povezanost

💗 »Izzivi in potenciali: AI, digitalizacija, dvig digitalnih kompetenc.«

💗 »Potreba: opolnomočenje prebivalstva za ravnanje z UI.«

Gospodarstvo

💗 »Še močnejše gospodarske cone (neizkoriščena zemljišča).«

🟩 »Močno gospodarstvo – potreba: razvojni inštituti.«

💗 »Izguba poklicev (beg možganov).«

🟩 »Delovna mesta z visoko dodano vrednostjo → privlačna regija za življenje.«

💗 »Potencial: pametna proizvodnja (procesi, robotizacija, industrija).«

💗 »Potencial: farmacevtsko-biofarmacevtska veriga.«

💗 »Izziv: pridobivanje kapacitet za gospodarske dejavnosti (gospodarske cone).«

Kulturna dediščina in identiteta

Pod naslovom ni bilo velikega vsebinskega listka.

Prometna infrastruktura in povezanost

🟧 »Prometna povezanost slaba.«

Kakovost življenjskega prostora

💗 »Aktivacija obstoječega stavbnega fonda (– davki).«

💗 »Izziv: pomanjkljiva družbena infrastruktura (social life) – mehka.«

💗 »Potreba: dostopnost osnovne/stanovanjske infrastrukture za mlade.«

💗 »Izziv: staranje prebivalstva.«

Dostopnost storitev in infrastrukture

💗 »Potreba: večja dostopnost do (javnih) storitev – zdravstvo, bančništvo, šport, kultura, izobraževanje.«

Socialno vključevanje

💗 »Potreba: integracija v okolje – priseljenci, romske skupnosti.«

Znanje, izobraževanje, raziskave in razvoj

🟩 »Izobraževanje, raziskave, razvoj (imamo močno razvito infrastrukturo) – še obstaja potencial.«

🟧 »Vrzeli v izobraževanju (srednje šole) – boljše prilagoditi regiji.«

💗 »Potencial: univerza.«

Na podlagi oblikovanih skupin / grupacij na delavnici je tukaj predlog naslednjih **združenih 7 STRATEŠKIH PODROČIJ:**

Strateška področja na osnovi potreb in izzivov ter priložnosti, močnih lastnosti	**Vključene vsebine z delavnice**
1. Gospodarstvo, inovacije in zaposlovanje	močno gospodarstvo, gospodarske cone, delovna mesta z visoko dodano vrednostjo, razvojni inštituti, farmacevtsko-biofarmacevtska veriga, pametna proizvodnja, trajnost v predelovalni industriji, aktivacija stavbnega fonda za gospodarske dejavnosti
2. Znanje, kadri, raziskave in digitalizacija	univerza, izobraževanje, raziskave in razvoj, razvoj kompetenc, prilagajanje izobraževanja potrebam regije, preprečevanje bega možganov, umetna inteligenca, digitalizacija, digitalna pismenost in opolnomočenje prebivalstva za uporabo UI
3. Kakovost življenja, skupnost in dostopne storitve	dostopnost storitev, izboljšanj infrastrukture zdravstva, bančništva, športa, kulture in izobraževanja, staranje prebivalstva, vključevanje priseljencev in ranljivih skupin (Romi), stanovanja za mlade, družbena oziroma mehka infrastruktura, kakovost življenjskega prostora
4. Prostor, okolje, podnebje in trajnostna energija	prilagajanje podnebnim spremembam, upravljanje naravnih virov, narava pred kapitalom, prostorsko načrtovanje, krožni materiali, trajnostna gradnja, energija, voda ter varovanje bogate krajine
5. Prometna povezanost, mobilnost in infrastruktura	slaba prometna povezanost, razvoj in vzdrževanje prometne infrastrukture, dostopnost regije iz stališča centra Slovenije ter drugih regij, sploh centralnih in severnih; in posameznih območij, povezovanje urbanih in podeželskih središč
6. Podeželje, kmetijstvo, samooskrba in turizem	podeželje, kmetijstvo, lokalni pridelki, krajše dobavne verige, samooskrba, gozdovi in voda, butični turizem, naravna in kulturna dediščina, lokalna identiteta
7. Regionalno sodelovanje, identiteta in upravljanje	razvoj regije kot celote, povezovanje občin in drugih deležnikov, skupno regionalno načrtovanje, učinkovito regionalno upravljanje, usklajevanje razvojnih interesov, sodelovanje pri projektih in financiranju, razvoj lastne identitete

Predlog: Digitalizacijo mogoče umestiti v katerokoli drugo področje, vendar jo v nadaljevanju obravnavati tudi kot horizontalno vsebino vseh sedmih področij. Podobno velja za sodelovanje, trajnost in dostopnost.